"TAALCOACHING MAG NOG VERDER GROEIEN"

Interview

Laatst bijgewerkt: 1 november 2019

Het landelijk platform van Stichting Het Begint met Taal biedt taalcoaching voor anderstaligen. Bibliotheek Bollenstreek sloot zich als eerste bibliotheek aan en is enthousiast. Aan het woord zijn Sylvia de Groot Heupner, directeur bij Het Begint met Taal, en Eline de Visser, projectleider Taalhuis bij de Bibliotheek Bollenstreek.

Sylvia de Groot Heupner

Ruim tien jaar geleden is de stichting opgericht om alle kennis over taalcoaching bij elkaar te brengen. "Anderstaligen hebben vaak weinig contact met Nederlandstaligen", licht Sylvia toe. "Het is voor hen moeilijk om de taal te leren, werk te vinden, te participeren in de samenleving. Integreren doe je samen, dat kun je niet alleen."

Belang taalcoaching

"Via taalcoaching gaan taalvrijwilligers en anderstaligen met elkaar in gesprek. Anderstaligen werken zo aan hun spreekvaardigheid en bouwen aan hun netwerk. Vrijwilligers willen nieuwkomers leren kennen en horen hoe zij de samenleving ervaren. Er is dus wederzijdse nieuwsgierigheid en gelijkwaardigheid. Het platform heeft expertise hoe je deze ontmoetingen zo succesvol en leuk mogelijk kunt maken."

Inmiddels hebben al ruim honderd bibliotheeklocaties zich aangesloten bij het netwerk. Andere organisaties zijn onder meer vluchtelingenwerk, welzijnsinstellingen, vrijwilligersinstellingen zoals Humanitas en lokale stichtingen zoals Taal Doet Meer in Utrecht.

"Alle organisaties die vrijwillige taalcoaching voor anderstaligen organiseren, zijn welkom. We bieden hen materialen, trainingen en advies, zowel voor vrijwilligers als coördinatoren. Daarnaast zijn we een professioneel netwerk, waar je kennis kunt halen en brengen. We richten ons op anderstaligen: statushouders, maar ook arbeidsmigranten, laaggeletterden of gezinsherenigers."

Eline de Visser; foto: Sandra Zeilstra

Taalcoaching Bibliotheek Bollenstreek

De Bibliotheek Bollenstreek organiseerde als eerste bibliotheek taalcoaching, zowel een-op-een als via een taalcafé, en zich bij Het Begint met Taal aansloot. Eline: "Binnen al onze zes gemeenten kunnen taalvragers terecht bij het taalcafé of een taalcoach. Zes maanden werken taalcoach en taalvrager wekelijks zo'n anderhalf uur aan de taal. Vooraf worden leerdoelen vastgesteld. Taalcoaching richt zich in onze bibliotheek op NT2’ers en NT1’ers, maar het gros is NT2’er. Ongeveer eenderde hiervan is inburgeringsplichtig.

We hebben een netwerk opgezet met 250 taalvrijwilligers en zes taalhuiscoördinatoren. De coördinatoren toetsen de leerdoelen. Welke vorderingen zijn gemaakt? Moeten we het traject aanpassen? De coördinatoren en ik komen tweemaandelijks bij elkaar. We bekijken dan ook welke trainingen en e-learnings van Het Begint met Taal voor ons interessant zijn.

De taalvrijwilligers worden in onze bibliotheek opgeleid tot volwaardig taalcoach. Zij kunnen de training Taal voor het Leven van Lezen &Schrijven volgen, of kiezen voor de e-coaching vanuit Het Begint met Taal. Veel vrijwilligers vinden de e-coaching ook plezierig vanwege maatwerk en goede begeleiding. Voor de taalvrijwilligers hebben we een platform ingericht. Dit vullen we aan met activiteiten van Het Begint met Taal, bijvoorbeeld webinars over Spreektaal."

Ondersteuning

Sylvia: "Bibliotheken worden ondersteund in alle fasen bij het slim organiseren van taalcoaching. Denk hierbij aan de opzet (diverse vormen, zoals een taalcafé), vrijwilligers werven, trajecten monitoren, hoe de bibliotheek zich kan positioneren rondom NT2, en samenwerken met andere organisaties."

"Het is fijn dat één instantie de landelijke trends en ontwikkelingen bijhoudt en ons de benodigde informatie kan verschaffen", vult Eline aan. "Bijvoorbeeld informatie rond de nieuwe inburgeringswet. Ook heb je soms behoefte aan een sparringpartner of een externe spreker tijdens een netwerkbijeenkomst. Hierin ondersteunt Het Begint met Taal. Ook kan zij lobbyen voor gelden voor non-formele begeleiding van taalvragers. Het is fijn dat een partij dit overkoepelend voor ons oppakt. Hier hebben we indirect veel aan.

Voor de professionaliteit van vrijwilligers is het fijn dat ze cursussen of bijeenkomsten kunnen volgen."

Sylvia: "Voor taalvrijwilligers bieden we webinars aan, onder andere over feedback geven, hoe je je grenzen bewaakt en hoe je de deelnemers van taalcoaching motiveert. Ook ontwikkelen we materialen. Zo zijn we bijvoorbeeld aan de slag met Spreektaal 3."

Overlap

Eline: "Wij werken ook samen met Stichting Lezen & Schrijven. Er is een kleine overlap, maar beide vullen elkaar mooi aan. Het Begint met Taal richt zich op NT2’ers en inburgeraars, terwijl Lezen & Schrijven focust op laaggeletterdheid, met name NT1."

Landelijke samenwerking

Sylvia: "Het is belangrijk om op landelijk niveau ook krachten te bundelen. Te kijken waar we elkaar kunnen versterken. De KB ondersteunt bibliotheken op het brede vlak van basisvaardigheden. Taalcoaching is hier onderdeel van. Met meer samenwerking willen we stimuleren dat bibliotheken de kennis en expertise over taalcoaching nog meer benutten en dat de bekendheid met het belang van taalcoaching groeit.

Bibliotheken slagen er goed in om laaggeletterde anderstaligen te bereiken. Nu is het belangrijk om door te pakken, te proberen nóg meer anderstaligen te bereiken. Plus een logische lijn en samenhang tussen andere activiteiten in de bibliotheken te vinden. Dit is belangrijk voor hun positionering bij de gemeenten. Samen met de KB willen we werken aan de effectiviteit van taalcoaching in de bibliotheek."

Toekomst

Sylvia: "Wat ik heel erg hoop, is dat nieuwkomers en 'Nederlanders' veel meer met elkaar in gesprek gaan. Dat we erin slagen dat iedere nieuwkomer met een vrijwilliger Nederlands kan oefenen en mensen van elkaar leren. Dat is nu nog een uitdaging, omdat het aantal vrijwilligers beperkt is, werving tijd en geld kost en het aantal uren voor coördinatie van taalcoaching minimaal is. Ik hoop echt dat mensen nog meer het belang van taalcoaching erkennen. De impact van deze ontmoetingen is onbetaalbaar!”

Interview door Ilse Lodewijks
november 2019